

Kai viskas brangsta, sinergijos vertė – didėja. Kam bus naudos?

sxc.hu nuotr.

Kodėl vienoje šalyje sunkmečiu studentų suolai ištuštėja per dvi naktis, o kitose – skubama į juos grįžti ir išmokyti, ko per darbymetį nespėta? Kodėl tokia išmani ir energinga jaunoji Europos karta mieliau renkasi samdinio, nei darbdavio dalį ir kuo tai mums gresia?

Kaip turint savo nedidelį verslą reaguoti į visame pasaulyje intensyviai vykstančius ekonominius ir technologinius pokyčius, kuriuos dažnai apibūdiname vienu griežtu žodžiu „krizė“?

Ypatingas bendrystės būdas

Tokių klausimų aptarinėjo kelios dešimtys verslo bei švietimo atstovų iš dvylikos Europos Sąjungos šalių drauge su taip pat skirtingų Lietuvos valstybinių institucijų ir visuomeninių organizacijų atstovais keturias dienas trukusiame pažintiniame renginyje „Verslo ir švietimo sinergijos skatinimas“.

Žodis „sinergija“, tapęs šio renginio akcentu, tačiau nedažnai viešai skambantis, reiškia ne šiaip sau sąveiką ar bendradarbiavimą, o tokį ypatingą bendrystės būdą, kai visi veikiančios išvien pasiekia žymiai geresnių rezultatų nei būtų galėję pavieniui. Tai reikalauja iš partnerių gebėjimo derinti visų savybes bei lūkesčius, pastebėti netikėtus, tačiau itin produktyvius jų derinius, tad pranešėjų pateikti jų pačių įgyvendinti sinergijos pavyzdžiai ar mokslinės įžvalgos, kiekvienos sesijos metu sulaukdavo gausybės klausimų bei komentarų – laiko išradinėti dviratį nėra, turime mokytis vieni iš kitų.

Olandai gyvena sočiau

Vienas iš žymesnių susitikimo dalyvių - Olandijos NHL taikomųjų mokslų universiteto profesorius Ton de Winter prisipažino jau būdamas čia net keletą kartų skubiai redagavęs savo pranešimą „Tvarus verslumas“, kurį pristatė antrąją susitikimo dieną. Svečias tvirtino negalįs nesureaguoti į kai kurias jį suintrigavusias patirtis, įterpęs savo pastebėjimus ir po ekskursijos į Šiaurės miestelio technologijų parką. „Mane tai tikrai sudomino, puikus pavyzdys, turėsiu ką papasakoti grįžęs“ – šypsodamasis apibūdino įspūdžius Ton de Winter.

Anot šio mokslininko, priežastys, dėl kurių žmonės vengia kurti savo verslą jo gimtojoje šalyje ir Lietuvoje gerokai skiriasi. Olandai gyvena sotesnį ir ramesnį gyvenimą, tad neturi akivaizdžios paskatos kažką keisti, nors biurokratinių kliūčių tam ne tiek jau ir daug. Lietuvoje žmonės kiekvienam sutiktam papasakoja, kaip norėtų papildyti savo piniginę ir nustoti nerimauti dėl darbo vietos, yra darbštūs, išradingi, tačiau startuojantis verslas turi įveikti nerangų formalijų kliūčių ruožą, tad mūsų šalies žmonių verslumas dažnai pasireiškia jau kirtus LR valstybės sieną.

Kokio darbuotojo reikia šiandien?

Didžiojoje Britanijoje, kuri kaip tik labiausiai ir traukia mūsų piliečius galimybėmis susikurti gerbūvį, anot Stafordšyro universitete dėstančio Stephen Malone, daugelį metų nuosavas verslas nebuvo teigiamai vertinamas. Tradicijų visuomenėje siekiantys pripažinimo jaunuoliai po studijų žūtūt bando įsitvirtinti kuo garsesnėje, „respektabilioje“ įmonėje.

„Mūsų studentai taip pat kupini inotyvių idėjų ir tikrai gaila, kad jos taip ir lieka tik studentų atsiskaitymo darbuose, neįgyvendinamos. Tačiau viliuosi, kad pamažu ši nuostata silpnėja, dabartinė karta mažiau paveikta tradicinio požiūrio.“ – teigė St. Malone, dalindamasis įspūdžiais po apžiūrėtos „Idėjų mugės“.

„Idėjų mugė“ – jau devintus metus organizuojamas TTVAM studentų verslumą bei saviraišką skatinantis renginys, papildė ir susitikimo dalyvių programą ir vaizdžiai iliustravo TTVAM sinergijos su verslu, darbdaviais pavyzdžius, pateiktus direktorės Gitanos Jurgelaitienės kalboje bei dėstytojų pranešimuose.

„Norėdami, kad mūsų studentai būtų tikrai kūrybiški ir neprapultų darbo rinkoje su ką tik gautu diplomu, turime ir patys būti itin kūrybiški. Turim žinoti, kokio darbuotojo reikia darbdaviui šiandien, kokio reiks rytoj.“ – akcentavo Vadybos fakulteto dekanė Liudmila Zumerienė. „Nuolat kalbame su darbdaviais, įtraukiame į savo veiklas. Patys pamato, ką ir kaip studijuoja mūsų rengiami specialistai. Kartais ir pataria, kuo papildyti programas. Tad nebijo priimti dirbti – įdarbintųjų TTVAM absolventų skaičius yra tikrai ženklus ir kasmet auga. Bet tai nereiškia, kad neturime sugalvoti dar kažko, visai naujo. Gyvenimas juk keičiasi kasdien.“ – į klausimus apie bendravimą su verslo atstovais sėkmę atsakė dekanė.

Verslumą žlungdo nepasitikėjimas savimi

Komentuodama analogišką savo patirtį jauna ir labai energinga verslininkė iš Kroatijos Daša Lorencin atsiduso, kad vienas iš rimčiausių iššūkių jos šalyje – suderinti akademinį ir gana nelankstų studijų turinį su kasdien kintančiais darbdavių poreikiais, ką, beje, galima išgirsti minint ir Lietuvoje. Tačiau viešnia čia pat skubiai patikslino, kad po šio vizito ji išvykstanti jau kitaip vertinanti ir suvokianti savo pačios galimybes bei žinanti, kad pokyčiai tikrai įvyks, mat Ton de Winter ją galutinai įtikinęs – verslumą labiausiai žlugdo pats žmogus nepasitikėdamas savimi, vengdamas atsakomybės, o ne išorinės kliūtys. Beje, šis itin išradingas dėstytojas, savo studentų nusiteikimą generuoti idėjas, veikti savarankiškai, minėjo „įjungiantis“ kiek netikėtu būdu – pasiūlydamas jiems specialią mankštelę lauke. Sako – tikrai veikia, bent jau kurį laiką...

Naujų minčių, kaip padėti versliems jauniems žmonėms įvairiose šalyse surasti tinkamiausią erdvę bei partnerius įgyvendinti savas idėjas tvirtino pasisėmęs pats mokymų projektus inicijuojantis ir vykdomas Mustafa San iš Turkijos bei kiti dalyviai, kurie itin palankiai vertino tai, kad didelė susitikimo programos dalis buvo skirta susipažinti su „veikiančiais“ pavyzdžiais už salės ribų. „Tai ko pasiekama, kai sugebama tinkamai suderinti rodos visai skirtingų sričių interesus, daro didelį įspūdį. O tie tikrieji sėkmės receptai arba, greičiau, numanomi - dažniausiai pasimato ten, kur jie realizuojami, o ne užrašomi ant lentos. Juk dažniausiai to net ir norėdamas nepadarysi, sėkmę lemia labai daug veiksnių ir aplinkybių. Todėl mokytis, pasipildyti ir žinių ir įspūdžių buvo labai naudinga.“ – teigiamai renginį įvertino ir žmonės savininkas bei vadovas Seldi Rubakantha iš Didžiosios Britanijos.

Gimsta nauji projektai

Ką tik pasibaigęs renginys buvo surengtas Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje kaip vienos iš Europos Komisijos CEDEFOP agentūros (*angl. the European Centre for the Development of Vocational Training*) administruojamos programos „Study visits“ dalis. Visoje Europoje vyksta gana daug tokių renginių, nes vis labiau suvokiamas mokymosi visą gyvenimą poreikis, tačiau renginių organizatoriams keliama rimti reikalavimai, tad šiemet tik dvi institucijos Lietuvoje, viena iš jų – TTVAM, gavo Švietimo mainų paramos fondo dotaciją.

Beje, dar viena intriguojanti įdomybė yra ta, kad per metus iš tokių pažintinių vizitų visos Europos mastu gimsta apie 300 naujų tarptautinių projektų. Tad sumanusiems bent pavymui pasisemti sinergijos sklindinų idėjų, bus galima tai padaryti nuotoliniu būdu - visi susitikimo pranešimai ir kita informacija bus skelbiama viešai renginio organizatoriaus svetainėje internete.

Elena Martinonienė